Parallelsessie Informatie en Ontmoeting 11 januari 2024
Pedagogische educatief systeem
Samenvattend verslag

Aanwezigen

Voorzitter:	de heer I. Tekir
Griffie:	mevrouw J. den Uyl
Notulist:	mevrouw R. Leeuwenburgh Vendrig

Raadsleden/ fractieassistenten:	
Stadsbelang:	mevrouw G. Metz
Democraten Gorinchem:	de heer A. Boutachkourt
PvdA:	de heer A. Koçak
VVD:	mevrouw T. van ’t Westende
ChristenUnie/SGP:	de heer M. de Pagter
Gorcum Actief:	de heer B. Bahlmann
D66:	de heer T. van der Meijden
CDA:	---
SP:	de heer A. van Houwelingen

Portefeuillehouders:	mevrouw E. Dansen, mevrouw A. Mager
Ambtelijke ondersteuning:	mevrouw J. Rijks, de heer E. Pince van der Aa

Opening

De voorzitter opent de vergadering en heet iedereen hartelijk welkom.

Pedagogische educatief systeem

Naar aanleiding van het initiatiefvoorstel Jeugd- en Jongerenproblematiek wordt de Raad geïnformeerd over het proces om tot een Pedagogisch Educatief Ecosysteem te komen. Tevens wordt gecheckt of de bestuursopdracht op deze wijze de juiste is en met welke partners in de stad we participeren.

De heer Van der Meijden geeft aan dat de heer Van der Geest niet aanwezig kan zijn. Hij spreekt daarom vanavond ook namens het CDA.

Mevrouw Rijks verzorgt een presentatie en verwijst hierbij naar het initiatiefvoorstel dat door de raad is aangenomen. Dat betreft het verzoek van de raad om vanaf het begin meegenomen te worden en de wens voor een startnotitie. Er wordt vanavond geen startnotitie voorgelegd omdat er al heel veel ligt. De kracht van het ecosysteem is juist dat het proces met alle partners wordt doorlopen. Er wordt dan ook gesproken over een procesplan.

De heer Van der Meijden merkt op dat hij het bij voorbaat lastig vindt dat de opdracht van de raad wordt gewijzigd naar een procesvoorstel. Het initiatiefvoorstel is zorgvuldig tot stand gebracht en unaniem aangenomen. Hij hoopt toch dat de raad hierin ook een stem heeft. Daar moet op zijn minst over gesproken kunnen worden.

Mevrouw Rijks verduidelijkt dat er later wel een concept startnotitie volgt die wordt gedragen door alle partners in de stad. De raad wordt vanavond meegenomen in het proces om te toetsen of de gedachten die hierbij spelen gelijk zijn.

De heer Van der Meijden was in de veronderstelling dat de wijze van participatie in het ontwikkelen van het systeem wordt toegestaan zou worden bepaald met een startnotitie om vervolgens met de opdracht en de kaders invulling te geven aan de ontwikkeling van het systeem.

Mevrouw Rijks bevestigt dat het zo is bedoeld. De definitie die wordt gebruikt (gelijke kansen voor alle jongeren in de stad) is bedacht samen met de onderwijsbesturen en een aantal maatschappelijke partners. Zij geeft aan dat hetgeen thuis, op school en op straat gebeurt van belang is voor het kind. Het gaat niet over kinderen in het speciaal onderwijs. Verwacht wordt dat wanneer in het funderend onderwijs meer in een educatief ecosysteem gewerkt wordt er minder nodig is in de jeugdzorg. Hiernaast zijn nog de kinderen in het schemergebied die een arrangement krijgen waardoor zij wel in het regulier onderwijs kunnen blijven en kinderen die buiten het regulier onderwijs geplaatst worden. Geprobeerd wordt om deze groep kinderen terug te brengen naar het reguliere onderwijs.

De heer Boutachkourt informeert wat er wordt gedaan om kinderen in het reguliere onderwijs te houden.

Mevrouw Rijks antwoordt dat er veel dingen worden gedaan, maar zij kan daarbij niet aangegeven hoe effectief dit is. Het ecosysteem is bedoeld om maatwerk voor het kind te leveren. Als de methodiek die normaliter wordt gebruikt niet past, is het kind daar vaak de dupe van. Zij vervolgt haar presentatie dat Gorinchem het systeem goed voor elkaar kan krijgen omdat Gorinchem een kleine stad is waar men elkaar goed kent. Gorinchemse woorden geven aan het pedagogisch educatief ecosysteem is ingewikkeld. Mevrouw Astrid Ottenheym heeft een ecosysteem gebouwd in Noord-Holland en zal dit nader toelichten in de volgende I&O sessie. Het voorkomen dat maatschappelijke partners concurrenten van elkaar worden is belangrijk. De onderwijsbesturen en maatschappelijke partners in Gorinchem zijn inmiddels allemaal betrokken en geloven erin.

De heer De Pagter informeert of met schaduwgebied (de blauwe cirkel) en schaduwonderwijs hetzelfde wordt bedoeld.

Mevrouw Rijks antwoordt dat bijvoorbeeld huiswerkinstituten en kinderen die extra ondersteuning krijgen buiten het onderwijs onder schaduwonderwijs vallen. Gevolg hiervan is vaak dat kinderen daardoor minder gemotiveerd zijn om te leren binnen het onderwijs. Het plaatje is bedoeld als voorbeeld, dit is niet het Gorinchemse model. Uit onderzoek blijkt dat ingrijpen op deze interventies effect heeft op het individuele kind. Aanleiding voor het initiatiefvoorstel was dat naar voren was gekomen dat 500 Gorinchemse jongeren risico lopen om in de criminaliteit terecht te komen. Vervolgens is één en ander breder opgepakt door te kijken naar alle kinderen in het kader van gelijke kansen met de focus op de kinderen die bij voorbaat al wat minder gelijkheid hebben. Gekeken is welke partijen al betrokken zijn, hoeveel geld hierin omgaat en hoe effectief zaken zijn. Data en beleidsdocumenten zijn inmiddels voor handen. Dit wordt met het initiatiefvoorstel verbonden met daarbij de gedachte dat het kind centraal staat. Criminele jongeren leven vaak in een ongezond ontwikkelklimaat. Het ecosysteem kan ervoor zorgen dat een jongere in een gezond ontwikkelklimaat komt. Als voorbeeld noemt zij de subsidie op wijkniveau. Stichting Boukie heeft een aantal jongeren begeleid die niet bekend zijn bij Jeugdzorg en het onderwijs. Zij noemt het voorbeeld van een jonge vrouw van 18 die zwanger raakte en stopte met haar MBO-opleiding. Haar kind komt niet zomaar in de kinderopvang. Deze vrouw is opgevangen door Stichting Boukie waardoor zij haar opleiding heeft kunnen afmaken. Doordat partners samenwerken zijn er inmiddels 20 succesvolle voorbeelden. Financiën is niet de drijfveer, maar het is wel belangrijk om te kijken hoe er met de partners aan de slag gegaan kan worden.

De heer Van der Meijden merkt op dat het voorkomen van jonge aanwas een beleidsdoelstelling is die ook in het integraal veiligheidsbeleid is opgenomen en informeert of hij het juist heeft dat het hierbij gaat om het voorkomen van problemen, preventief inzetten op het systeem en dat herstellen en de aanpak van jonge aanwas en jeugdzorgproblematiek wat verder van het ecosysteem staat.

Mevrouw Rijks bevestigt dit en vervolgt dat nu alle partners bij elkaar gebracht worden het ecosysteem als een soort van wondermiddel wordt gezien waarmee eventueel ook jonge aanwas voorkomen kan worden. In mei volgt de startnotitie met een tijdpad en een plan van aanpak met als doel dat er straks een pedagogisch educatief ecosysteem is waarin allerlei betrokkenen gezamenlijk samenwerken om voor het kind aan de voorkant iets te doen. Er is drie jaar tijd om alles mee te nemen in het proces. Als de maatschappelijke partners met elkaar het gesprek voeren over het primaire proces dan komen er oplossingen. Als de 30 interventies die al worden gedaan met elkaar worden verbonden kan het gebeuren dat de jonge aanwas in aantal vermindert. Zij refereert aan de meet- en merkbare data die worden genoemd in het initiatiefvoorstel en geeft aan dat mevrouw Ottenheym adviseert om eerst met de partners te bepalen wat het ecosysteem is en vervolgens te komen met de data. Op dit moment worden risicokinderen opgenomen in de onderwijsmonitor. Het ecosysteem roept op te stoppen met dergelijke etiketten. Verschillende data wordt met elkaar verbonden. De raad wordt meegenomen in dit proces en hierbij wordt opgehaald wat er eventueel toegevoegd moet worden aan de reeds bestaande 30 interventies.

De heer Boutachkourt verzoekt enkele voorbeelden van beleidsdocumenten te noemen en voorbeelden van data die worden opgehaald. Hij vraagt voorts om welke doelgroepen het gaat.

Mevrouw Rijks antwoordt dat de doelen komen uit het integraal sociaal beleid. De gemeente heeft de wettelijke verantwoording om vanuit onderwijsachterstandenbeleid te kijken naar de kinderopvang. Aan doelgroepkinderen wordt 16 uur voor- en vroegschoolse educatie aangeboden (VVE). Daarnaast volgt data vanuit het integraal sociaal beleid en het integraal veiligheidsplan. Er komt echter zo veel data naar voren dat bepaald moet worden waarop gestuurd wordt. Eén en ander raakt aan meerdere beleidsdoelen en dus ook de portefeuilles van meerdere wethouders.

De heer Koçak refereert aan de concurrentie uit het maatschappelijk veld die werd genoemd. Dankzij interventies zijn er bij kinderen onder de 12 successen behaald. Hij informeert naar de succesfactoren om concurrentie te vermijden, verminderen of minimaliseren en vraagt wat de gemeente voor de groep 12+ gaat doen.

Mevrouw Rijks geeft aan dat zowel de Stichting Boukie als het Jongerenwerk een aantal jongeren begeleidt. Waar voorheen sprake was van concurrentie is nu te zien dat er gezamenlijk oplossingen worden bedacht. Bijvoorbeeld het gebruik maken van elkaars locaties, jongeren naar elkaar toe sturen. Zij noemt vervolgens een voorbeeld vanuit het onderwijs; een meisje van 14 dat te maken had met sexting. Zij kon daar in de thuissituatie het gesprek niet over voeren. Dit is opgepakt door het jongerenwerk bij haar op school en nu wordt zij gecoacht. Bij de keuze voor een school kunnen zaken als de aanwezigheid van jongerenwerkers en schoolmaatschappelijk werk, gratis ontbijt, presentaties over drugsbeleid en social media de indruk wekken dat er wat aan de hand is op deze school. Er zijn ook scholen die dergelijke zaken oppakken met eigen coördinatoren. Jongerenwerkers zijn met groot succes ingezet waardoor alle scholen dit nu willen, maar dat kan op dit moment nog niet bekostigd worden. De schoolbesturen trekken inmiddels gezamenlijk op. De gemeente besteedt € 265.000 aan het jongerenwerk, daarnaast zijn er nog allerlei subsidies en er wordt € 300.000 aan interventies besteed. Als dit bedrag wordt vergeleken met wat er in de Jeugdzorg gebeurt zal iedereen zeggen wat een goede interventie.

Bij 12- gaat het om IB’ers en mensen in het werkproces die overleg voeren met elkaar. Als voorbeeld noemt zij een kind in groep 1 dat nog een luier draagt, of een kind in groep 3 dat nog geen Nederlands spreekt waarbij vanuit de werkvloer wordt aangegeven hoe dit is opgepakt.

De heer Koçak neemt aan dat het om een duurzaam overleg gaat en zou graag zien dat het overleg voor 12+ ook duurzaam wordt.

De heer Van der Meijden verzoekt het college om de raad te informeren over het proces tot aan de startnotitie aangezien de deadline die in het initiatiefvoorstel is genoemd niet is gehaald. Hij had wat scherpere wensen en bedenkingen verwacht zodat de dilemma’s aan de voorkant besproken kunnen worden waardoor de raad keuzes kan maken en kaderen.

Mevrouw Rijks reageert dat het college heeft aangegeven dat het niet haalbaar is gebleken om de startnotitie nu al neer te leggen en zegt toe de planning en het proces te duiden in een raadsinformatiebrief eind maart. Voor de werkvorm verzoekt zij de aanwezigen om in groepjes de 30 interventies aan te vullen.

Sluiting

De voorzitter bedankt de aanwezigen voor hun inbreng, verzoekt de aanwezigen om de gevraagde aanvulling te verzorgen en sluit de vergadering.

Toezeggingen:
De planning en het proces zal toegelicht worden in een raadsinformatiebrief eind maart.